

ราชกิจจานุเบกษา

ฉบับที่ ๒๑ วันเสาร์ เดือนสาม ขึ้นแปดค่ำ ปีกุนพศ ๑๒๖๕ หน้าเบอร์ ๓๒๖

สารบัญ

ตั้งตำแหน่งพระสงฆ์	หน้า ๓๒๖
พระราชทานสัญญาบัตร	แก่เครื่องราช
อัคริยศ	หน้า ๓๒๗
ข้าราชการหัวเมืองเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	๗๓๓
แขกเมืองเฝ้าไปรเวต	หน้า ๓๒๘
หัวเมืองมีขอข่าวทาย	หน้า ๓๒๘
ข่าวทาย	หน้า ๓๒๘
ประกาศกรมยทชนาธิการ	หน้า ๓๒๘
ปรอดน้ำฝน	หน้า ๓๓๐

ตั้งตำแหน่งพระสงฆ์

ณวัน ๖ เดือน ๒ แรม ๑๕ ค่ำ เวลาเช้า ทรงพระกรุณาโปรดให้เลี้ยงพระสงฆ์ราชาคณะถานุกรมผู้ใหญ่ผู้น้อย ที่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ๓๐ รูป

เวลาบ่าย ๓ โมงเสด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปประทับวัดพระศรีรัตนศาสดารามประทับในพระอุโบสถทรงนมัสการเสร็จแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีสุนทรโวหาร ถวายประกาศกระแสพระบรมราชโองการ ว่า

(คฤมิตพระพุทธรูปเสนาบดีเป็นคติภาคแล้ว ๒๖๓๐ พรรษา ปัตถุชนกาลวราศสังวัจระบุคัย มาศกาลปักษี ยถาคติภิกษุสงฆ์ในพระอุโบสถพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ บดินทรเทพยมตามงกุฏ บุรุษรัตนราชวิวงษ์ วรุตมพงษ์บริพัตร วรชติยราชนิกรโธม จาตุรนต์ ยรมมหาจักรพรรดิราชสังกาศ ยรมธรรมิกมหาราชาธิราชบรมนารถพิตร พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริเห็นว่าหม่อมพระพุทธบาท บัดนี้ขึ้นเป็นหม่อมเจ้าในกรมหลวงเสนีบริรักษ์ ทรงผนวชมาช้านาน ได้ทรงเล่าเรียนพระปริยัติธรรม พระไตรปิฎกจนได้แปลประโยคในที่ประชุมพระราชาคณะ ถึงพุมเปริยัญ ๗ ประโยค พระบาทสมเด็จพระบรมชนกนารถพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาหยั่งทรงสถาปนาเป็นหม่อมเจ้าพระราชาคณะ ดำรงสมณศักดิ์แลทรงปฏิบัติกรพระ พุทธศาสนารวมวินัยโดยธรรมจริยาสมาธิวิริยวิสัย ไม่มีคาไรที่ใดที่ใครจะคัดค้านได้โดยนิตยเป็นที่เคารพนับถือ แห่งคฤหัสถ์บรรพชิตเป็นอันมาก สมควรที่จะดำรงอัคริยศสมณศักดิ์ตำแหน่งใหญ่ จึงมีพระบรมราชโองการ มาตราพระยาดุรสาร

สิ่งนาทให้สัจจาปนาเลื้อนตำแห่งยศหม่อมเจ้าพระ
 พุทชยาทบัลลันชน มีราชทินนาม (จะว่าต่อไป
 เมื่อภายหลัง) ดำรงสมณศักดิ์เสมอพระบรมเจกีย
 มีถาษาณศักดิ์ถึถาษาณกรมไต้ ๕ รูป “ คืออะไร
 บ้างจะว่าภายหลัง ”

อนึ่งทรงพระราชดำริว่า พระพรหมมณีเป็น
 พระราชาคณะผู้ใหญ่ มีพรชายุกาลเจริญ
 มาก แลมีปรีชาชำนาญในการปริยัติอรรถโกศล
 ดำรงคุณธรรมสมควรเป้นการวะสดาน แลเป้นพระ
 อุตัญทยาจารย์ให้สำเรจอุปสมบทบรรพชาภิ ก่ง
 กุลบุตรเป้นอันมาก สมควรจะมีศักดิ์สมณศักดิ์
 ตำแหน่งใหญ่ เป้นประธานแก่อเนกนิกรบรรพชล์ทั่ว
 ไป จึงมีพระบรมราชโองการมารพระบัลลันชนสุรสิง
 นาทให้สัจจาปนา พระพรหมมณีขึ้นเป้นสมเเทพระรา
 ชาคณะเป้นประธานในคณะอรัญวาสี มีนามตาม
 จารึกหิริญญัตถ “ จะบอกต่อภายหลัง ”

อนึ่งพระราชคณะพระครู ที่สมควรจะเลื่อนยศ
 มีอีกหลายรูป จึงทรงพระกรุณาโปรดให้เลื่อน “ ครัง
 นี้มี ๔ รูป จะว่าในบั้นนี้ก็จะซ้ำซากจะพรรณนาก็
 พระราชทานสัญญาบัตรที่เค็ยว ”

ขอพระคุณทั้งปวงซึ่งได้รัยทินนามครั้งนี้จึง
 จูติกาล เจริญอายุวรรณะศุขพลปฏิภาณศิริ
 สวัสดิ์ในพระพุทชสาสนาเทอญ)

ครันนี้ประกาศยกแล้วเสถียรพระราชดำเนินไป
 ทรงพระเคนไทรแพรแลสัญญาบัตร แลตราคำ
 แหน่งให้ หม่อมเจ้าพระพุทชยาทบัลลันชน เลื้อน
 ตำแหน่งยศมีราชทินนามว่า หม่อมเจ้าพระพุทช
 ยาทบัลลันชนพระบรมเจกีย กระวังษณายก ตรีขี
 ฎกบัณฑิตย มหาคณาคร บวรสังฆารามคามวาสี

สถิตยวัตรซึ่งโชนสิการาม วรวิหารพระอารามหลวง
 ดำรงสมณศักดิ์เสมอพระบรมเจกีย พระราช
 ทานนิตยภัตรเป้นยศชาราภาเคื้อนละ ๕ คำถึง ๓
 บาท มีถาษาณศักดิ์ถึถาษาณกรมไต้ ๕
 รูป คือพระครูปลัดภ วิญญน วิญญนธรรม สมก
 ษัยฎีกา พระราชทานศาลียักแลกพันแพรชั๊กเลื้อม
 พักครองโหมค บริหารเลกน้อยเป้นเคื้อรองยศ ๓

ทรงพระเคนไทรแพร แลศิริญญัตถตราคำ
 แหน่ง ให้พระพรหมมณี เป้นสมเเทพระพุทช
 จาภิย อเนกสถานปรีชา ศักดิ์วิสุทธจริยาสม
 บัติโพธิชตคุณ ศิริสุนทรพรทจาริก ภารณณิก
 คณิศร สมณนิกรมหาปรีชาญาณตรีขีฎกโกศล วิมล
 ศิลชาน สรรพสมณคุณ วิบูลประสิทธิ สติชย
 ฌวัคประทุมวงคารามวรวิหาร พระอารามหลวง
 เป้นเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายพระสงฆอรัญวาสีทั้งปวง มี
 นิตยภัทรวาภาเคื้อนละ ๖ คำถึง มีถาษาณศักดิ์
 ๔ รูป คือพระครูปลัดภ
 สัตถ์มณฑลมหาจาริย ปรีชาญาณจาริกอรัญญิก
 สังฆนายกขีฎกขรรษัตถ์สถิตยฌวัคประทุมวงคา
 ราม มีนิตยภัตรเคื้อนละ ๒ คำถึง พระครูวิญญน
 พระครูวิญญนธรรม พระครูศัสนทร พระครูอมร
 โชนสิท พระสมท พระไขฎีกา พระธรรมรักชิต
 พระราชทานศาลียักแลกพันทากชั๊กเลื้อม พักครอง
 บริหารเลกน้อยเป้นเคื้อรองยศ ๓

ทรงพระเคนไทรแพร แลสัญญาบัตร ตราคำ
 แหน่ง ให้พระเทพโมฬีเป้นพระพรหมมณีคัมภีรญาณ
 ญาณก ตรีขีฎกคุณาลังกรมทาคณาคร บวรสังฆา
 รามคามวาสี สถิตยฌวัคบรมนิวาคววรวิหารพระ
 อารามหลวง มีนิตยภัทรวาภาเคื้อนละ ๕ คำถึง

๓ บาท มีภาชนะศักดิ์สิทธิ์ถาษาอนุกรมใต้ ๕ รูป
คือพระครูปลัด วิมลธรร วิมลธรรม สมุห ไชยภูคา
พระราชทานศาลียุคแรกปลัดเดิม พักครองบริวาร
เล็กน้อยเป็นเครื่องยศ ๑

ให้พระพิโรจน์วิชัย เปเพระเทพมณี ศรีวิสุทธิ
ศิลาจารวิญาณนายก ศรีวิสุทธิธรรมหาคณ ศร บวร
สังฆารามรามวาสี สถิตยณวัดมหารวมพาราม
วรวิหารพระอารามหลวง มีโดยภักทวเกิดขึ้น ๔
คำตั้งถึง มีภาชนะศักดิ์สิทธิ์ถาษาอนุกรมใต้ ๔ รูป
คือพระครูปลัด สมุห ไชยภูคา สังฆวิจิตร พระราช
ทานศาลียุคแรกหักทองขวาง ประคียบพลอยพักรอง
บริวารเล็กน้อยเป็นเครื่องยศ ๑

ให้พระศรีสมโพธิ เปเพระเทพโมฬี ศรีวิสุทธิธรร
มหาธรรมถึก คณิศรบวรสังฆารามรามวาสีสถิตย
ณวัดอรุณราชวรารามวรวิหารพระอารามหลวง มี
โดยภักทวเกิดขึ้น ๔ คำตั้งถึง มีภาชนะศักดิ์
สิทธิ์ถาษาอนุกรมใต้ ๔ รูป คือพระครูปลัด สมุห
ไชยภูคา สังฆวิจิตร พระราชทานศาลียุคแรกหัก
ทองขวางประคียบพลอย พักครองบริวารเล็กน้อย
เป็นเครื่องยศ ๑

ให้พระครูปฐมเจติยานุรักษ์ เปพระสถิต
สมณคุณที่พระราชาคณ คงอยู่วัดพระปฐมเจติย
มีนิตยภักทวเกิดขึ้น ๓ คำตั้ง พระราชทานศาล
ียุคแรกหักทองขวาง พักครองตราแผ่นหิน พัก
ครองโหมก ย่ามหักทองขวาง บาตรตองโหมกเทศ
ฝายาครเชิงบาตรมุก เครื่องบริวาร กระโถน ชัน
หน้าถมขัดเป็นเครื่องยศ ๑

ทรงประเคนผ้าไตรสลัษแปร สัญญาบัตร

ไว้พระครูนนทมนี วัดเมตตารัง เปพระครูอดโมร
วงษชากาเจ้าคณเมืองประทุมธานี มีนิตยภักท
วเกิดขึ้น ๓ คำตั้ง พระราชทานศาลียุคแรกปลัดหัก
ทองขวาง พักครองบาตรตองโหมกเทศ ย่ามปลาก
หักทองขวาง กระโถน ชันหน้าถมขัด บริวาร
ต่าง ๆ เปนเครื่องยศ ๑

ให้พระปลัดเยี่ยมออกราชการ เปนพระคร
ุธรรมเทศาจารย์ คงอยู่วัดเทวราชกุญชร มีนิตย
ภักทวเกิดขึ้น ๖ บาท พระราชทานศาลียุคแรกหัก
ทองขวาง แลอื่น ๆ เปนเครื่องยศเหมือน
พระครูอดโมรวงษเหมือนกัน ๑

ให้พระวินัยธรพู่ วัดสุประดิษฐาราม เจ้า
คณรองเมืองนครไชยศรี เปนพระครูปฐมเจติยา
นุรักษ์ มีนิตยภักทวเกิดขึ้น ๖ บาท พระราชทาน
ศาลียุคแรกหักทองขวาง แลอื่น ๆ เหมือน
พระครูวัดเทวราชกุญชร เปนเครื่องยศ ๑

ให้เจ้าอธิการโศคนวดีสังฆาน เปพระครูนนท
มนีเจ้าคณรองเมืองประทุมธานี มีนิตยภักทวเกิด
ขึ้น ๖ บาท พระราชทานศาลียุคแรกหักทองขวาง
แลของอื่น ๆ เปนเครื่องยศ ๑

สมเด็จพระสังฆราชเจ้าแห่งพระสงฆ์ พระราช
คณถาษาอนุกรม ๓ รูป สวดไชยมงคลพร้อมกัน
แลโปรกษพระราชทานศาลียุคแรกปลัดเดิม
แต่พระธรรมราชาวัตร เจ้าคณะใหญ่กรุงเก่า
เปนการเพิ่มเกียรติยศขึ้นด้วย

พระสงฆ์ที่รับราชทานนามทั้ง ๑๐ รูป
ออกปกครองผ้า แล้วกลับเข้ามาถวายขอโมทนา
อภิเวทถวายพระพรลากลับไป พระเจ้าอยู่หัว

เสด็จกลับ